

ЭРКИНЛАШТИРИШ – ОЛГА ИНТИЛИШИМИЗ КАФОЛАТИ

Вазирлар Маҳкамасининг «Кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириши рағбатлантириш бўйича республика мувофиқлаштирувчи кенгаши фаолиятини фаолдаштириш тўғрисида»ги қарорини бажариш мақсадида Тошкент шаҳар ҳокими кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантириши рағбатлантириш бўйича тегишли қарор қабул қилган эди. Шу қарорга мувофиқ шаҳар мувофиқлаштириш кенгаши ва унинг тўртта йўналишда иш олиб борувчи ишчи гурӯҳлари ташкил этилиб жойларда амалий ишга киришидилар. Кичик ва ўрта бизнесни молиявий қўллаб-қувватлаш бўйича ишчи гурӯҳ раҳбари, Марказий банк Тошкент шаҳар Бош бошқармаси бошлиғи Баҳодир Мирбобоев гурӯҳ иши, келгусидаги фаолияти ҳақида қўйидагиларни гапириб берди:

— Гурухимизга 10 нафар турли соҳадаги масъул ходимлар аъзо бўлишди. Улар орасида банк аъзоларидан ташқари «Бизнес фонд», Мехнат вазирлиги масъул ходимлари ҳамда тадбиркорлар бор. Ишни улар билан баҳамжиҳат бошлаб, тадбиркорларга банк ва молия масалаларида ўз фаолиятини юргизиши учун ҳар томонлама қулай шарт-шароитлар яратиш, кредит олишлари учун тегишли тавсиялар берил бориляпти.

Гурухимизга 10 нафар турли соҳадаги масъул ходимлар аъзо бўлишди. Улар орасида банк аъзоларидан ташқари «Бизнес фонд», Мехнат вазирлиги масъул ходимлари ҳамда тадбиркорлар бор. Ишни улар билан баҳамжиҳат бошлаб, тадбиркорларга банк ва молия масалаларида ўз фаолиятини юргизиши учун ҳар томонлама қулай шарт-шароитлар яратиш, кредит олишлари учун тегишли тавсиялар берил бориляпти.

Мувоғатни мөлчада молия молиявий

бир қанча янги йўриқномалар ишлаб чиқилди. Хусусан, Адлия вазирлигига 2000 йил 29 февралда 902-рақам би-

Бизнинг асосий мақсадимиз тадбиркорларнинг иш фаолиятини ривожлантириш, бунда тадбиркорларга кредит ва микрокредитлар олишда керакли маслаҳатлар ва тегишли ёрдам кўрсатишдан иборат. Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлиси сессиясида, 1999 йил якунлари бўйича йиғилишда ҳамда Идораларро мувофиқлаштирувчи кенгаши йиғилишида банклар олдига қўйилган вази-

Биркорликни ривожлантиришини
чи кенгаши фаолиятини фаол-
Тошкент шаҳар ҳокими кичик
нтириш бўйича тегишли қарор
иқлаштириш кенгаши ва унинг
ишкил этилиб жойларда амалий
қўллаб-қувватлаш бўйича ишчи
қармаси бошлиги Баҳодир Мир-
гарни гапириб берди:

миллий ва хорижий валютада микрокредитлар бериш тартиби» кичик ва хусусий тад монида ҳам тадбиркорла учун бир қанча қулайликла яратилган.

Мувоғиқлаштирувчи кенгаш ҳаракатда

бир қанча янги йўриқномалар ишлаб чиқилди. Хусусан, Адлия вазирлигига 2000 йил 29 февралда 902-рақам билан рўйхатга олинган «Тижорат банклари томонидан юридик шахс мақомига эга бўлмаган ҳолда фаолият кўрсатаётган якка тартибдаги тадбиркорлар ва дехқон фермер хўжаликлариға миллий ва хорижий валютада микрокредитлар бериш тартиби» ҳамда 903-рақам билан рўйхатга олинган «Тижорат банклари томонидан юридик шахс мақомига эга бўлган фермерлар ва кичик бизнеснинг бошқа субъектлариға биркорларга кредит олишда кенг имтиёзлар яратиб берди.

Ушбу йўриқномаларга кўра юридик шахс мақомига эга бўлмаган тадбиркорлар 5000 (беш минг) АҚШ доллари, юридик шахс мақомига эга бўлган тадбиркорлар 10000 (үн минг) АҚШ доллари миқдорида микрокредит олишлари мумкин. Бу кредитларни имтиёзли шартларда берилиши мўлжалланган. Албатта, кредитлар беришда ўзига яраша шартлари мавжуд. Яъни, бу шартлар кредитни мақсадли, ишлаб чиқариш ва

Хусусан, тижорат банклари томонидан маҳсус микрокредитлаш фондларининг ташкил этилиши, нақдпул олишда яратилган қулагайликлар шулар жумласидандир.

Ишчи гурух вазифалари қилиб, тадбиркорларга кредит олиш жараёнида юзага келган муаммоларни ҳал этиш белгиланган. Бу борада гурухнинг ўз ваколати доирасида амалга оширила-

доирасида амалга оширилайдиган вазифалар дастури ишлаб чиқилган ва шу дастурга кўра ҳар бир гурӯҳ аъзоларига тегишли вазифалар белгиланган.

Карорға шарқ

ХИСОБОТ

БЕРИШ

ҚИСҚАРДИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Кичик ва ўрт бизнес корхоналаринин ҳисобот беришини қисқартириш ва тартибга солиш чора-тадбирлар тўғрисида»ги шу йил бошида қабул қилинга қарори юртимизда кичи ва ўрта бизнесни янадривожлантириш ва иқтисадиётимизнинг истиқболини оширишдаги катта бир саъй-харакат де сак янглишмаймиз. ША қарорнинг биринчи бандида баландсанда

да белгиланғанкі:

кичик ва ўрта корхоналар микрофирмалар ҳисоботларни фақат жойлардаги давлат статистика органларига ва солиқ органларига улар томонидан белгиланга шакллар бүйича тақдим этадылар.

Ёдингизда бўлса, биз мазкур руқнадаги сухбатимизда буюк олим Ҳабиб Абдуллаев ҳақида қисқача хотирамизни шарҳлаб берган эдик.
Бугун эса ана шу буюк олим билан бир даврда яшаб, ўзбек халқининг тарихи, энг қадимий даврларга оид археологик ёдгорликларини топиш, аниқлаш, уларнинг миллатимиз маданияти, маънавияти шаклланишидаги ўрни, мавқеи, аҳамиятини белгилашга катта ҳисса қўшган улуғ сиймо — Яхё Гулом ҳақида билганиларимиздан бир қадар айтиб беришга жазм қилдик...

Хурматли домла республикамиздагина эмас, балки бутун Ўрта Осиё, Қозогистон ва Россиянинг Петербург ва Москва олимлари томонидан ҳам тан олинган, тарих ва археология соҳасининг машхур билимдони даражасига кўтарилилган сиймоларимиздан бири эдилар. Биргина мисол: таниқли рус олимси академик Толстов қадими Хоразм тарихига оид бир неча йил мобайнида давом этган археологик қазилма ишларида ҳамиша домла Яҳё Фулом билан бирга фаолият кўрсатган ва унинг шуборадаги ҳамкорлиги, ёрдамларига юксак баҳо берган, бир неча бор миннатдорчлик изҳор этганини китобларида ёзиб кетган...

Аммо биз бугун домланинг тарих, археология соҳасидаги фаолиятларини ўша фаннинг мутахассисларига қолдириб, бу атоқли олимнинг яна бошқа инсоний фазилатлари, серқирра, етук зиёли шахсларга хос ўта ибратли, бугун ва ҳамиша ҳаммамизга намуна бўлиб қоладиган

химоя қилдилар ва бу борада ўз шахсий фикрларини чукур далил ва исботлар билан баён этдилар. Залда анча танглик бир ҳолат пайдо бўлди. Негаки, катта марказдан келганларнинг бирорта гапини икки қиласиган мард жуда кам, ҳатто йўқ дара жада эди. Ленинградлик олим қайта-қайта чиқиб домлага, диссертантга ташланди, ҳар сафар домла Яҳё Фулом унинг фикрларини рад этиб, охирида «Бу масалага оид бор манбаларнинг ҳаммаси мана шу мен айтган фикрни тасдиқлайди» дейдилар-да, минбарда турган олимга тескари қараб ўтиравердилар. Бошқа яна сўзлашнинг ҳожати йўқ, деган маънода индамай қўяқолдилар. Ниҳоят домла Яҳё Фуломнинг фикрлари устун бўлиб чиқди. Залдагилар ҳаммаси домланинг мулоҳазаларидан қоникиш ҳосил қилғанини билдириб турди.

дирий ижодиётидан номзодлик ишини ёқлайдиган бўлдик. Ўша кезлари домла мени чақириб, «Бир жиддий гап бор, айтиб қўяй, ўзингиз билиб қўйинг, гап шу ерда қолсин», дедилар. «Менга Ҳадича Сулаймонова айтиб бердилар. Қодирийни қаматганлардан бири «Кўраман, уни оқлайдиганларни» деб дўқ урибди. Кўяверинг, биз сизни ҳимоя қиласиз. Мен ўзим албатта «советда» бўламан. Керак бўлса, сўзга ҳам чиқаман, қўрқманг, энди қўлидан ҳеч нарса келмайди» деб менга далда бериб қўйдилар, худо раҳмат қилгур домла... Ҳимоя тинч ўтди. Залда одам жуда кўп эди. Ҳалиги дўқ урган чиқиб бирор гап айтишга журъат қилолмади. Агар менга ҳужум қилса, залда уни талаб ташлайдиганлар, дадил, журъатли ва билимдон олимлардан — Иброҳим Мўминов, Яҳё Фулом, Ҳадича Сулаймонова, Ҳамид Сулаймон, Отабой Эшонов, Иззат Султон, Ойбек сингари халқимизнинг энг обрўли, нуфузли гуллари, академия президенти Ҳабиб Абдуллаевлар бор эди. Ҳат-

Инсон хотиғасы – мүқаддас түйгү

ЗАР КАДРИНИ ЗАРГАР БИЛАДИ

күплаб хислатларидан айримлари устид мулөзаза юритмоқчимиз.

то қозоқ халқининг буюк олим ва ёзувчи-си — ҳурматли зот — Мухтор Аvezovning ишимизга ёзган жуда теран илмий-назарий мулоҳазаларини ифодалаган телеграмма-хати ҳам бор эди. Ойбек билан Аvezovning мулоҳазалари ёзилган мактубни академик Азиз Каюмов ўқиб берганда залда ғоят кўтаринки бир руҳ пайдо бўлдиди, булар ҳаммаси буюк ёзувчимиз Абдулла Қодирийning оқланиши, асарларининг қайта-қайта нашр этилиши, у буюк сиймонинг ўзбеклар қалби тўридаги армони маънавият оламида янгидан жонланидан иборат эди.

Домла Яҳё Фуломнинг яна бир фазилатлари ҳақида айтиш жоиз. Домла аслида жуда пок ниятли, иймон-эътиқодлари мустаҳкам, тўла маънодаги зиёли бир шахс бўлганлари туфайли — ҳар ишда ҳалолликни ёқтирас эдилар, жиндек фирромликни ҳазм қилолмас эдилар. Яҳё Фуломдек катта-катта бир қатор олимлар ишлайдиган жойга — академиянинг тарих институтига ҳеч қандай илмий ёки раҳбарлик қобилиятига эга бўлмаган бир ёш жувонни директор қилиб қўйилди. Унга бирор гап айтадиган одам республикада кун кўролмасди... Шу орада бир тўйда домла Яҳё Фулом ҳам бор эканлар, у ерга у кишининг ортиқча алоқалари йўқ экан. Бир яқин одам, «Ҳа, домла, бу ерда нима қилиб юрибсиз?» деб сўраса, «Директоримизга хушомад қилиб келдик» деб жавоб берганларида директор ҳам ўтирган

Яна бир гап. Яхё Фулом домла академикликка сайландилар. Ҳаммага бу борада бир аниқ түшүнчө мавжуд — мукофотлар, унвонлар, академияларга сайланишлар нақадар завқли бўлмасин, одамлар шу нарсаларда муносиб ва номуносибларни жуда яхши ажратишади. Шунга

қараб энг яқынлари билан фикрларини ўртоқлашадилар. Биз дўстим — Ҳибзиддин билан бирга табриклагани домланинг уйларига бордик. Ҳовли лик тўла одам. Катта қозон, катта самоварлар қайнаб ту-

риди. Бизни катта айвон орқасидаги чоғроқ уйга таклиф этишди. Кирдик. У ерда домла билан құшнилари — тиббиёт олими, профессор — Абдулла Каримов ўтирган эканлар. Хурсанд кутиб олишди. Қадаҳларга қуйилди. «Сиз гапириңг» деб менга айтдилар. Мен уялдым. Йүқ, дедим. Ҳибзиддин ҳам менга «Бир оғиз гап айтақол» деди. Хуллас, қадаҳ сўзи айтдик: «Домла, аввало сизни академикликка сайланганингиз билан чин кўнгилдан табриклаймиз. Бундан ҳамма софдил одамлар хурсанд. Чунки, илмга ҳар хил айланма йўллар билан кириб келганлар бошқа, сиз билан Иззат Султонга ўхшаб қани энди нуқул ҳалол йўл билан илмга кирганлар сони кўпайеа. Мана, сизларнинг сайланганингизга ҳамма хурсанд бўлди. Тан-жонингиз соғ бўлсин, баҳтимизга узоқ умр кўринглар» дедим. Домла: «Ёпирай-я, шуни биласизларми сизлар ҳам» деб суюниб кетдилар-да, мана бўлмасам, деб ичиб юбордилар. Шунда Ҳибзиддин: «Яхё акамларни ичириш учун сени гапиртириш керак экан-да» деб ҳаммамизни кулдириди. Чунки бу вақтларда домла қанд касали, қон босими каби бир қатор дардларга учраган эканлар, шу туфайли ҳамма нарсадан парҳез тутар эканлар. Мана бу сизга ҳалол йўл билан фан оламига кирган филойилар ва уларнинг калбдарини

ни заргар билади»
— мэрсисига байсан

